

## آزمون ۴: درس ۴ - فارسی پنجم دبستان

الف) درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید.

۱- خوب گوش دادن یک مهارت است و به تمرین زیادی نیاز دارد. ☐ درست ☐ نادرست

(نوشهر - مدرسه‌ی امید انقلاب - ۱۴۰۰)

۲- درس «بازرگان و پسران» بازنویسی از «گلستان سعدی» است. ☐ درست ☐ نادرست

ب) جاهای خالی را پر کنید.

۳- جاهای خالی را با «و - سپس - هم - نیز» پر کنید.

نرگس آب‌پاش را برمی‌دارد ..... پر از آب می‌کند بعد به طرف من می‌آید. قطرات آب به من جانی تازه می‌بخشد. او کنارم می‌نشیند ..... با اندوه می‌گوید: «کاش، همان‌طور که تو آمدی، محمد تقی ..... به مرخصی بیاید. کاش تو ..... او را دیده بودی.» دقایقی بعد نرگس دوباره به حیاط می‌آید. هنوز ..... غصه‌دار است. من ..... دلگیر می‌شوم.

پ) وصل کنید.

۴- واژه‌های ستون «الف» را به معنی آن‌ها در ستون «ب» وصل کنید.

| «الف» | «ب»        |
|-------|------------|
| پاره  | بی‌اعتنائی |
| غفلت  | میل        |
| خصلت  | آسیب       |
| هوس   | ویژگی      |
| گزند  | تکه        |

۵- واژه‌های متضاد را هم رنگ کنید.

|       |       |       |        |       |
|-------|-------|-------|--------|-------|
| خشنود | آینده | گمنام | کاهل   | نهان  |
| مشهور | زرنگ  | آشکار | ناراضی | گذشته |

ت) گزینه‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

۶- هر که در اندوختن مال دنیا برای خود تلاش کند، در ردیف ..... است.

۱) ثروتمندان      ۲) تهیدستان      ۳) ستمگران      ۴) چارپایان

۷- در کدام گزینه، «مهارت گوش دادن» به کار می‌رود؟

۱) صدای قاه قاه خنده      ۲) صدای اخبار مهم تلویزیون

۳) صدای بوق اتومبیل در بزرگراه‌ها      ۴) صدای گریه‌ی کودک

۸- ضرب‌المثل «پند دادن به نادان مانند تخم افکندن در شوره‌زار است.» به چه معناست؟

۱) نصیحت کردن به انسان‌ها باعث می‌شود که آنها بتوانند شوره‌زار خود را به بوستان تبدیل کنند.

۲) پند دادن به انسان نادان مانند کاشت درخت در جنگل است.

۳) نصیحت کردن انسان نادان بی‌فایده است؛ مثل دانه کاشتن در شوره‌زار که نتیجه و ثمر ندارد.

۴) پند دادن به انسان‌های نادان مانند کاشتن دانه در خاک است و در آینده نتیجه‌ی بسیار خوبی دارد.

ث) به پرسش‌ها، پاسخ دهید.

۹- با واژه‌های به هم ریخته‌ی زیر، جمله بسازید.

الف) دوری - از - فضیلت - شما - اگر - باشید - جویند - بی‌هنر - و

ب) ورزد - تهیدست - به دست آورد - هر که - و - نگهداری - مالی - در - زود - شود - آن - غفلت

۱۰-داستان زیر از کتاب «کلیله و دمنه» انتخاب شده است. آن را بخوانید سپس به پرسش‌ها پاسخ دهید.

در جنگلی سرسبز و پهناور، شیری بسیار گرسنه در جست‌وجوی غذا بود. ناگهان نگاهی به غاری افتاد. با خود اندیشید که شاید حیوانی در این غار زندگی می‌کند. باید پشت بوته‌ها پنهان شوم تا او از غار بیرون بیاید و در فرصت مناسب به او حمله کنم. مدتی منتظر ماند؛ اما هیچ حیوانی از غار خارج نشد. شیر کمی نا امید شده بود. دوباره آرام‌آرام به سوی غار رفت و با خود گفت: «شاید حیوانی که در غار زندگی می‌کند، بیرون رفته باشد. بهتر است داخل غار بروم و منتظر بازگشت او بمانم.»

شیر درون غار رفت و در پشت سنگی پنهان شد. شغالی که در آن غار زندگی می‌کرد، به خانه بازگشت. وقتی به دهانه‌ی غار رسید، ردپای حیوان بزرگی را دید و ترسید؛ اما شک داشت که حیوانی در غار باشد. با خود اندیشید: «باید مطمئن شوم.» سپس با صدای بلندی گفت: «سلام غار عزیز من» صدایی از غار شنیده نشد. شغال دوباره گفت: «سلام غار عزیز من! چرا مانند همیشه خوش‌آمد نمی‌گویی؟ اگر سکوت کنی، برای همیشه تو را ترک خواهم کرد.» شیر که اندیشه‌ای جز شکار شغال نداشت، با خود گفت: «شاید غار همیشه با او حرف می‌زند و امروز به خاطر حضور من می‌ترسد. اگر غار حرفی نزند، شغال خواهد رفت و من همچنان گرسنه می‌مانم.» کمی فکر کرد سپس گفت: «سلام ای دوست عزیز! به خانه‌ی خودت خوش آمدی.» شغال زیرک که دیگر مطمئن شده بود، حیوانی در غار است، با سرعت فرار کرد و با خود گفت: «اگر از عقل و اندیشه‌ام بهره نمی‌گرفتم، اکنون حیوان بزرگ و ترسناک مرا خورده بود.»

الف) برای داستان، عنوانی مناسب انتخاب کنید.

ب) چرا شغال داخل غار نشد؟

پ) واژه‌های «من» و «او» که در متن مشخص شده‌اند، به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند؟

ت) اگر شما جای شیر بودید، چه کار می‌کردید؟